

Ten geleide, 1995

W. Van den Bussche, hoofdconservator PMMK-PMCP

Op het 33^e cartoonfestival van Knokke-Heist in 1994 werd het mij duidelijk dat de toenmalige eregast Karl Meersman met kop en schouders boven de andere inzenders uitstak. Ook letterlijk, want in zijn werk concentreert hij zich meestal op de kop en de schouders van de figuren die hij in beeld brengt. In de lange evolutie van de karikatuur treffen we vooral in de 19^e eeuw figuren aan zoals Daumier, die op een indringende wijze zijn omgeving karakteriseerde. Zijn scherpzinnigheid en observatievermogen vinden we terug bij Karl Meersman, gerelateerd echter aan een zachtmoedige en ontwapenende vriendelijkheid. De meest opvallende karakteristieken van zijn tekening hebben daarom een direct charmerend effect, en dwingen daardoor een zekere mildheid af. Alle agressiviteit, die gepaard gaat met de voorstelling op zich, wordt afgerond en gefatsoeneerd terwijl de opgewekte hilariteit omslaat in verfijnde humor. Door de bijzonder delikate wijze waarop Karl te werk gaat voelen de betrokkenen zich eigenlijk meer gecharmeerd dan geschokt. De dubbele bodems, steeds in zijn werk aanwezig, worden charmante valstrikken voor de afgebeelde personen die met een glimlach worden getekend en met een schaterlach bekeken door een publiek dat er het fijne van kent. Meersman kan bekeken worden als een hedendaagse troubadour, die de scherpste kritiek uit op zachte muziek. Zijn kracht ligt ook in de technische kwaliteit waarmee hij met het grootste gezag zijn tekening op papier zet. Hij

laat geen enkel detail aan het toeval over. De sterkte van zijn technisch kunnen zet dan ook de inhoud kracht bij, dankzij de directe herkenbaarheid die daarvan het gevolg is. Karl wist zijn techniek dermate te perfectioniseren dat iedere tekening (aquarel) bijna een kleinood is geworden, een soort ikoon van de tijdengagement van politici en industriëlen of andere belangrijke 'wereldveranderaars'. Hij geeft al deze figuren een blijvend karikaturaal uiterlijk dat in het geheugen geprent blijft. Met de reeks van 30 hoofdstukken in België (om de titel van Trends in 1993 te parafraseren) wist Karl Meersman een duidelijk tijdsbeeld te schetsen. Met de tentoonstelling die nu in het PMMK te zien is, bereikt hij eveneens een mijlpaal in zijn carrière.